

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษาปัจจัยทางสังคม ผลกระทบ และการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ชื่อผู้วิจัย	ว่าที่ร้อยตรีนิวัฒน์ อมาตยกุล
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ปีการศึกษา	2549
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ยิ้มแจ่ม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยทางสังคมที่มีส่วนช่วยในการรักษาวัฒนธรรมของชุมชนเกาะเกร็ด 2) ศึกษาถึงผลกระทบ และความเปลี่ยนแปลงจากการที่ชุมชนเกาะเกร็ดถูกพัฒนาขึ้นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม 3) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมของชาวชุมชนเกาะเกร็ด ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างมาจากตัวแทนของครัวเรือน จำนวน 316 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ การจัดลำดับ และการบรรยายคุณลักษณะ

ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า

1. ปัจจัยทางสังคมที่มีส่วนช่วยในการรักษาวัฒนธรรมของชุมชนเกาะเกร็ด คือ เครือข่ายองค์กรทางสังคม กิจกรรมสำคัญทางศาสนา ความสามัคคี และความร่วมมือกันในชุมชน
2. ผลกระทบ และความเปลี่ยนแปลงจากการที่ชุมชนเกาะเกร็ดถูกพัฒนาขึ้นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม คือ
 - 2.1 ด้านเศรษฐกิจ พบว่าการพัฒนาดังกล่าว สร้างงาน สร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชน
 - 2.2 ด้านสังคม พบว่ามีการฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิต ของชาวมอญในอดีตให้กลับคืนมา คนในชุมชนเกาะเกร็ดเกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของตนเอง

2.3 ด้านวัฒนธรรม พบว่าเกาะเกร็ดมีการรับวัฒนธรรมจากแหล่งอื่น เหตุผลประการสำคัญคือ ชุมชนเกาะเกร็ดอยู่ใกล้กรุงเทพฯ จึงมีการคมนาคมติดต่อได้อย่างสะดวก

2.4 ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าสิ่งสาธารณูปโภค เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ และช่วยกันดูแลสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น

3. ในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมของชาวชุมชนเกาะเกร็ด พบว่า ยังมีการสืบทอด เช่น ภาษา การแต่งกาย อาหาร การประกอบพิธีกรรม ยังคงทำในรูปแบบดั้งเดิม การผลิตเครื่องปั้นดินเผา วิธีการ แบบดั้งเดิมได้มีการอนุรักษ์ไว้ให้คนทั่วไปได้เห็น อย่างไรก็ตาม ได้มีการประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณีบางด้านให้เข้ากับรูปแบบใหม่ๆ

ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐ ควรปรับบทบาทในการสร้างความยอมรับจากคนในพื้นที่ด้วยการพัฒนาชุมชนอย่างเต็มที่ และมีการรณรงค์ ให้คนในชุมชนรักษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของชุมชนเกาะเกร็ดอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ปัจจัยทางสังคม, ผลกระทบ, การมีส่วนร่วมของชุมชน, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Thesis Title : THE STUDY OF SOCIAL FACTORS, IMPACT, AND PARTICIPATION OF COMMUNITY TOWARD THE CULTURAL TOURISM IN KOHKRED NONTABURI PROVINCE.

Name : Acting 2, LT Niwat. Amatyakul.

Degree : Master of Arts (Social Sciences for Development)

Year : 2006

Thesis adviser : Dr. Siriwat Jiradedpraphai.

Thesis Co-advisor : Assistant Professor. Somsak Yimchang.

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study social factors which had been contributed in the cultural preservation of KohKred community 2) to study the impact and changes which had been occurred from the development of KohKred community towards the cultural tourist spot 3) study the participation of the people in cultural preservation of KohKred community in which the population and the sampling group derived from 316 family simple random sampling.

The researcher used questionnaire and interview form for gathering information. The statistics used in the data analysis were the percentage, ranking, and characteristic description. The results of this study were as follows :

1. Social factors which had been contributed in the perservation of KohKred community were social organizational networks, major religious activities, solidarity and cooperation of people in the community.

2. The impacts and changes which had been occurred from the development of Koh Kred community towards the cultural tourist spot were.

- 2.1 In the economical aspect, the researcher found out that such development has been areated lobs, and better quality of life for the people in the community moreover, it helped the community.

2.2 In the social aspect, the researcher found out that there had been the restoration of tradition, custom, and the way of life of on people. Consequently, people in community had been prouded in their identity.

2.3 In the cultural aspect, the resercher found out that there had been cultural adaptation from these ones in other places, especially Bangkok. The main reason for this was that KohKred community locates next to Bangkok, and consequently, the communication between Bangkok and KohKred is very fast and convenient.

2.4 In the aspect of the environment the resercher found out that public infrastructures, such as roads, water work, electricity, and telephon/system, had been developed apart from that, the people had more sense of belonging and gave their big hands in the environmental preservation and development.

3. In the field of the participation of the people in cultural preservation of Kohkred community, the researcher found out that threr had been the cultural transmission of people in the community, such as dressing, food, ceremony, ordination, funeral, which the people in the community had still done these thing in the traditional ways. However, some people in the community had adapted the traditionnal ways with the modern noes in the production of ceramics, and other kinds of handicrafts.

The researcher suggested that the government organization ought to adapt their roles in creating the acceptance of people in the community by sincerely and fully participation in the community development.

Keywords : Social Factors, Impact, community Participation, Cultural Tourism,